

"IK BEN ZO VEEL STERKER DAN IK DACHT"

Interview: Liebeth Smits, Fotografie: Ester Gebuis

Natuurlijk is met actrice Isa Hoes (45) veel meer te bespreken dan de zelfverkozen dood van haar man. Maar als ze praat over haar werk, hun kinderen of alle plannen die ze maakt, komt hij toch als vanzelf voorbij. "Ik voel Antonie nog vaak om me heen. Hij zorgt ervoor dat het goed met ons gaat."

Schiphol, op een avond in juni. Achter een bagagekar die vol is geladen met een koffer en twee blauwe sporttassen, stelt een bekende vrouw zich voor. Met een brede, ontwpenende lach. "Hoi, ik ben Isa." Naast haar staan een ondeugend kijkend meisje met het helblonde haar van haar vader en een mooie puberjongen met de zachte, bruine ogen van zijn moeder. De familie Kammerling-Hoes heeft er zin in. Op weg naar de gate probeert Isa druk pratend iedereen bij elkaar te houden. "Waar lopen we eigenlijk heen?" Dochter Vlinder (7) rent vrolijk langs grijze zakenmannen over de loopbanden, een enorme Hello Kitty-tas danst op haar rug. Merlijn is rustiger, hij is dan ook al 13. Naar het vwo, dat wil hij volgend schooljaar. En zijn moeder helpt hem daarbij. Die ochtend nog hebben ze samen een cursus gedaan over de kracht van positief denken. Als hij straks die doorslaggevende proefwerkweek heeft, is hij nu misschien wat beter voorbereid. Een drie-eenheid, dat zijn ze. "Kom Vlin, pak je tas maar", zegt Merlijn. "Wil jij nog een boek kopen voor in het vliegtuig?", vraagt Isa aan hem. "Loop jij dan mee?", antwoordt hij. Als niemand oplet, geeft Merlijn zijn zusje zomaar een dikke kus en aait over haar hoofd. Even doen ze neusje-neusje. Isa zal later nuchter zeggen: "Lief zijn ze hè? Dat zijn ze thuis niet altijd hoor." In haar hand houdt ze een rode roos. "Die kreeg ik net van een jongen, gewoon op straat in Amsterdam. 'Voor de mooiste moeder van Nederland', zei hij. Nou ja, hoe lief is dát?" Wie deze moeder en kinderen ziet, maar vooral: wie hun recente geschiedenis kent, voelt iets.

En ja: dat geldt misschien alleen voor wie weet wat er is gebeurd. Maar dan nog. In het vliegtuig lachen passagiers ze vriendelijk toe, later zal een Nederlandse serverster in het Franse hotel waar ze verblijven spontaan verzuchten dat het 'zo ontzettend leuk is dat jullie hier zijn'. En dat is natuurlijk ook omdat dat gewoon zo is. 'Hier', dat is de Zuid-Franse streek Camargue. Beroemd vanwege de witte paarden, de heerlijke rosé, de uitgestrekte stranden en de flamingo's die hier in het wild te vinden zijn. Even weg van het drukke, regenachtige Nederland, waar Isa midden in opnames zit voor de nieuwe televisieserie *Lieve Liza* (Vara), dat zich afspeelt op de redactie van een damesblad. Isa: "Daar werken natuurlijk alleen maar vrouwen en één homo. Ik heb een gastrol, van hoofdredacteur Barbara. Ik had eerst verzonnen dat ze Belgisch sprak, maar dat mocht niet. Nu heeft ze een stok, want ik vond dat ze een kunstheup moest hebben."

Een kunstheup? "Tuurlijk, dat is juist het leuke van spelen! Wij hadden vroeger een grote verkleedkist op zolder, dat vond ik geweldig. Mijn moeder deed daar oude jurken in en daar speelde ik eindeloos mee. Dat verkleden doe we nu ook in *Lieve Liza*: de redactie loopt soms allemaal in panterkleding, dan weer in zwart-wit. Echt hilarisch. Ik dacht eigenlijk dat ik het

daar mijn nieuwsgierigheid in kwijt kan, is het mooiste wat er is. Maar als ik speel moet ik me wel goed en veilig voelen. Ik heb de toneelschool niet afgemaakt, dus lange tijd voelde ik me een slechte actrice. Ergens was ik bang dat ik door de mand zou vallen. Dat had ik ook weer bij *Lieve Liza* trouwens. De eerste scène ging niet lekker en ik dacht meteen: zie je nou wel, ik kan dit niet. Vroeger had ik nachtmerries dat ik op het toneel stond en mensen naar me wezen: die daar, die kan het helemaal niet. Maar dat is acteurs eigen en uiteindelijk zeg ik altijd wel: 'Ophouden nou, gewoon spelen'. En naast het acteren ben ik met honderd andere dingen bezig. Ik heb net het boek *Het Hemelse Gerecht* van Renate Dorrestein naar een filmscript geschreven en Renate heeft dat goedgekeurd. Die film moet er komen wat mij betreft en dan schrijf ik ook nog columns en interviews voor het tijdschrift *Kek Mama*."

Waar haal je de tijd vandaan? "Nou, dat is wel een valkuil. Af en toe word ik ziek of krijg ik een allergische reactie door stress en dan is het te laat. Dus leef ik gezond, ik ben voor het eerst in mijn leven aan het lijnen zelfs. Ik ben nogal van de gezelligheid, maar ik merkte dat ik wat zwaarder werd. Toen dacht ik: ja hallo, dat ga je toch niet accepteren? Nu ga ik weer naar de sportschool, ik vind het nog fijn

"OP ANTONIES BEGRAFENIS ZEI IK: 'WIJ GAAN LEVEN. WIJ GAAN ÉNORM LEVEN MET ZIJN DRIEËN'"

rustiger zou krijgen, maar dat is niet zo. In september beginnen de repetities voor het toneelstuk *Verlies* van Nicci French, over een echtpaar dat hun kind heeft verloren door verdrinking. De vrouw die ik speel, laat eigenlijk geen traan en wil alleen maar door met haar leven. Dat vind ik iets bizars, het verlies van een kind lijkt me sowieso het allergerste wat er is. Kijk, ik heb iets vreselijks meegemaakt, maar ik denk dat dat erger is. Ik probeer de vrouw nu te begrijpen, erachter te komen waarom ze op die manier met dat verdriet omgaat."

Je wist als kind al dat je actrice wilde worden. "Als ik vroeger boos op mijn moeder was, dacht ik altijd: maar ik word later een goede actrice. En dat gevoel is altijd gebleven. Dat ik in een rol mag duiken en

ook. En de kinderen worden natuurlijk groter. Merlijn hoeft ik niet uit school te halen en als ik het druk heb, regel ik dat Vlinder bij een vriendinnetje blijft spelen. Dan heb ik tot zes uur de tijd om alles te doen."

Maar hoe doe je dat als je straks weer 's avonds gaat spelen? "Dan heb ik een oppas en dat vond ik het afgelopen seizoen toen ik toerde met het toneelstuk *When Harry met Sally* heel zwaar. Het was de eerste keer dat er geen papa thuis was en dat vonden de kinderen moeilijk. Maar we zijn nu anderhalf jaar verder en ik vind dat we allemaal veel beter in ons vel zitten. In mij zegt een stemmetje echt wel: ik vind dit doodeng. Maar dan denk ik: nee, dat zien we dan wel weer. En dat komt ook omdat ik heel erg bij de dag ben gaan leven."

“WE ZIJN NU
ANDERHALF
JAAR VERDER
EN ZITTEN
BETER IN
ONS VEL”

"NOG STEEDS DENK IK DAT IK OOIIT DOOR DE MAND ZAL VALLEN ALS ACTRICE"

◁ Het was zo'n shock dat Antonie ineens weg was. Ineens wist ik dat er niets maakbaar in het leven is. Toen hij overleed, vertelde ik aan mijn psychiater: 'Ik moet voor het eerst in mijn leven toegeven dat er iets is mislukt. Een rode streep erdoor, een kruis erover, afgevinkt.'

Wat was er dan precies mislukt volgens jou? "Het was mij niet gelukt om hem te redden. In de jaren daarvoor dacht ik steeds dat we er wel doorheen kwamen. En dat zegt ook iets over hoe ik in het leven stond. Want ik was niet mislukt, zijn besluit was alleen niet aan mij. Iedereen heeft zijn eigen verantwoordelijkheid en maakt eigen keuzes. Door zijn dood realiseerde ik me dat ik wel wat losser mocht worden, want ik ben een enorme controlfreak."

Hoe dan? "Ik bemoei me overal mee als ik de kans krijg en ik zie dingen ook snel. Daar ben ik in veranderd en het mooie is dat Antonie eigenlijk ook zo was. Die zei gewoon: 'Joh wat maakt het uit, dan rijden we toch in de winter met een open dak?' Of: 'Hoezo, 'hoort' dat zo?' Natuurlijk begrijp ik nu beter waar dat vandaan kwam, hij kon het alternatief niet zo goed aan. Maar ik heb dat wel gedeeltelijk overgenomen. Nu vraag ik soms aan de kinderen waar ze zin in hebben en dát gaan we dus doen. Niet braaf aan tafel om zes uur, maar we stappen op de fiets en gaan ergens eten als we daar zin in hebben. Zodat ze leren dat dat mag. Toen Antonie overleed, heb ik als eerste gesproken op zijn begrafenis, dan had ik dat maar gehad. Ik zei: 'Wij gaan leven. Wij gaan enorm leven met zijn drieën'. Dat klinkt misschien geforceerd, maar het valt mee. Ik ben heel nuchter en aards en de kinderen moeten gewoon naar school. Maar ik wil wel meer dan ooit genieten en alles eruit halen."

Julie zijn een heel krachtig, mooi geheel met zijn drieën. En dat is best ontroerend om te zien als buitenstaander. Begrijp je dat? "En komt dat door het verhaal van Antonie? Omdat je weet wat er is gebeurd en denkt: we missen hier die mooie man? Daar staan ze dan met z'n drietjes?"

Ja. "Ik vind mezelf niet zwak, maar ik ben inderdaad heel gelukkig met de drie-eenheid die we zijn. En ik hoef daar voorlopig geen man bij te hebben, dat komt

"Het gaat
wonderbaarlijk goed
met ons"

"Ik ben heel gelukkig met
ons drieën. Voorlopig hoef ik
daar geen man bij te hebben."

oikt wel weer. Toen we op weg hiernaartoe
in het vliegtuig zaten, dacht ik: wat is dit
eigenlijk heerlijk. En wat gaan we nog veel
andere leuke dingen doen met elkaar."

**Hoe moeilijk is het dat veel mensen
weten wat er is gebeurd met jou en
je gezin?** "Daar heb ik eigenlijk geen last
van. Toen ik me in die eerste periode weer
op straat begaf, waren mensen zo aardig.
Uit het niets werden er bemoedigende
dingen naar me geroepen, wildvreemde
mensen legden hun hand op hun hart als
ze me zagen. Ik moest elke keer bijna hui-
len van ontroering over hoe lief iedereen
was. Ik voelde me echt gedragen, al heb
ik nu het gevoel dat ik het weer wat meer
zelf kan. Ik loop niet meer over straat als
een gewond vogeltje."

**Praat je nog wel eens met Antonie in
gedachten?** "O ja, zeker. In het begin was
dat vooral uit verdriet. Antonie en ik had-
den plannen om oud te worden, samen
op een bankje met een wijntje, de kinderen
uit huis. Nu dacht ik als ik op een mooie
plek was: jij bent er niet bij. Vlinder brak in
één jaar drie keer haar been, op een avond

verslikte ik me in een graatje. Midden in
de nacht reed ik met mijn zwager naar het
ziekenhuis, waar het operatief verwijderd
moest worden. Toen heb ik Antonie wel
even vervloekt. Ik dacht: zal je zien dat ik
de eerste vrouw ben die na die operatie in
coma blijft. En de kinderen dan? Er mocht
mij niets meer overkomen. Nu ik wat
verder ben, merk ik dat Antonie vaak bij
me is. In het begin vond ik dat eng, maar
eigenlijk is het wel prettig. En het gaat
wonderbaarlijk goed met ons. Dat doe ik
natuurlijk zelf, maar ik denk dat hij daar
ook iets mee te maken heeft."

Je gaat een boek over hem schrijven.

Waarom? "Een paar maanden voor zijn
dood dacht ik wel eens: mensen hebben
geen idee wat er speelt. We leken zo'n
gelukkige familie, maar daar zat een hel
achter. We hadden de raarste ruzies, de
kinderen merkten dat natuurlijk ook.
Na zijn overlijden praatte ik in interviews
heel open over zijn ziekte, daar was iede-
ren flabbergasted over. Terwijl ontzettend
veel mensen met hetzelfde rondlopen of
een manisch-depressieve partner hebben.
Toen dacht ik: dit kan toch niet? Die ge-
heimzinnigheid is echt niet goed. Daarom ▷

Het resort waar het Libelle-team met Isa verbleef, is een heerlijke plek. (zie volgende pagina voor de aanbieding).

"Ik houd heel erg van het leven. Maar als je niet wilt of kunt, wat moet je dan?"

MEER ISA

Isa Hoes (13 juni 1967) is toneel-, film-, televisie- en stemactrice en schrijfster. Ze werd in de jaren negentig bij het grote publiek bekend door haar rol van Myriam in *Goede Tijden, Slechte Tijden*. Daarna speelde ze onder andere in de series *All Stars* en *Rozegeur & Wodka*. Lime en toneelrollen in *De Mirnaar* (1994-1996), *Nacht, Moeder* (2006) en *When Harry met Sally* (2012). Komend najaar is ze te zien in de bioscoopfilm *Chef Nous* en in de telefilm *Ballast*, die in september op tv komt. Die maand begint ook de nieuwe *Vara-serie Lieve Isa*. Vanaf 2 november toert ze door het land met de voorstelling *Verlies* naar een boek van Nicci French (zie voor de speellijst: www.kothetheaterproducties.nl). Isa was getrouwd met acteur Antonio Kamerling. Samen hebben ze twee kinderen: Merlijn (13) en Vlinder (7). Ze woont met haar kinderen in Amsterdam.

◀ wil ik dat boek schrijven. Niet vanwege de sensatieverhalen, maar wel om over de dubbelheid van dat leven te vertellen."

Voor haar kinderen wil ze de moeder zijn die ze zelf had gewild. En dat betekent: iemand die er is, die gesprekken aangaat, gelijkwaardig en eerlijk is. Haar eigen moeder zat tijdens de Tweede Wereldoorlog ondergedoken vanwege haar Joodse afkomst, later gaf dat verleden soms spanningen. Isa: "Ze was angstig en ik

"MIJN OPTIMISME IS ERG IRRITANT, IK WIL ALTIJD MAAR IETS POSITIEFS ROEPEN"

vond dat ze mij niet zag zoals ik was. Dat heb ik heel lang vergoelijk, maar nu denk ik: ze was er niet voor me, oorlog of niet. Ik moet accepteren dat ik een moeder heb gemist, ergens is dat ook een rouwproces." Haar moeder werd dement en overleed op haar 83e, een paar maanden voor Antonio. Isa: "Dat was goed, ik dacht: laat het maar los. Ik houd heel erg van het leven, maar

als je niet wilt of kunt, wat moet je dan? Je kunt wel roepen dat het goed komt, maar dat is soms gewoon niet zo." Toch: laatst kwam Merlijn thuis en zei dat hij maar één vraag had ingevuld op zijn wiskundepróefwerk en dus een 1 had. "Dan zeg ik meteen: 'Nee, dan heb je een 2, want er waren 5 vragen'. Dat optimisme is zo irritant, ik wil altijd iets positiefs zeggen." Nu helpt ze hem met zijn huiswerk, al probeert ze om daar niet knipcrachtig in te zijn. Of om in paniek te raken als het even wat minder met haar kinderen gaat. Isa: "Op een dag, vlak na het overlijden van zijn vader, zei Merlijn ineens: 'Wat zou je ervan vinden als ik wegloop?' Er gingen allerlei alarmbellen af, maar ik wist meteen dat ik rustig moest blijven. Dus zei ik: 'Nou, dat snap ik wel. Jij bent nu zo ongelukkig, weggaan lijkt je enige uitweg. Maar er zijn meer mogelijkheden. Die zie jij alleen even niet, omdat je door een koker van verdriet kijkt.'"

Wat heb je gedaan? "Mijn zoon is geen prater. Hij had in die eerste tijd vaak bulkpijn of kwam ziek thuis, maar ik vond dat hij naar school moest blijven gaan. Op een ochtend in december voelde hij zich weer niet goed en ineens besloot ik hem voor de rest van de week ziek te melden. Dat had ik nog nooit gedaan, maar ik zei: 'Lieverd, je hebt vijf dagen vrij. Wat zou je het liefste willen doen met die tijd?'"

En? "Hij zei: 'Naar de zom met jou, maar dat kan vast niet'. Toen heb ik het reisbureau maar gebeld. Ik had geen idee hoe ik het moest regelen, maar ik wilde hem laten merken dat ik hem serieus nam en dat je naar je hart mag luisteren. Ik heb oppas voor Vlinder geregeld en de volgende avond zaten hij en ik in het vliegtuig naar Curaçao. Daar lagen we op een bedje aan het zwembad, een beetje te

lunchen en boekjes te lezen. Toen ik zag hoe hij opknapte, was ik zo blij met mijn beslissing. Tot die tijd vroeg ik heel vaak adviezen aan Antonio, maar dit besloot ik helemaal alleen. Dat ik dat gewoon deed en naar mijn intuïtie luisterde, was een waanzinnig iets voor me. Alsof ik eindelijk begreep dat ik veel sterker ben dan ik altijd dacht." □

€ 296,-
korting
p.p.!

LUXE LOGEREN IN FRANKRIJK

Voor het interview met Isa Hoes reisde Libelle naar Zuid-Frankrijk. We verbleven in het prachtige Resort L'Auberge Cavalière du Pont des Bannes. Speciaal voor lezeressen is er een aanbieding: wie nu boekt, krijgt € 296,- korting per persoon!

LOCATIE

Het charmante plaatsje Les Saintes-Maries-de-la-Mer ligt in Zuid-Frankrijk, daar waar de Rhône uitmondt in de Middellandse Zee. De smalle straatjes leiden naar het centrale plein waar een groot fort staat. Ook is er een zandstrand met mooie baaitjes en vind je er winkels en restaurants.

VERBLIJF

Resort L'Auberge Cavalière du Pont des Bannes bestaat uit knusse, witte huisjes. Het luxe resort is sinds een jaar in handen van een Nederlandse eigenaar. De ligging in het hart van natuur-reservaat Camargue is geweldig. De streek staat bekend om de witte paarden, de rust en ruimte, flamingo's en fijne zandstranden.

Ook het charmante plaatsje Les-Saintes-Maries-de-la-Mer ligt vlakbij. Faciliteiten: 2 restaurants, bar, 2 zwembaden met zonneterras, privé spa, manege, arena, tennisbaan. Ook is er mogelijkheid om te kiezen uit verschillende excursies.

REISPERIODE

t/m december 2012
Prijs inclusief vlucht: 8 dagen
voor slechts € 649,- per persoon

LIBELLE-ARRANGEMENT

- 7 overnachtingen in Resort L'Auberge Cavalière du Pont des Bannes
- 7x ontbijtbuffet
- Welkomstdrankje
- 1x entree spa
- € 100,- zakgeld per boeking* (ter plaatse te besteden aan

maaltijden, drankjes etc.)

*Het is niet mogelijk om het restantbedrag in contanten te ontvangen.

NIET INBEGREPEN

- Reis- en annuleringsverzekering
- Overige maaltijden
- Toeristenbelasting € 1,10 per persoon per dag
- Bijdrage calamiteitenfonds € 2,50 per boeking
- Reserveringskosten € 15,- per boeking

INFORMATIE & RESERVEREN

Ga naar www.boeksnl.nl/libelle.
De reisadviseurs van de Jong Intra Vakanties staan u graag te woord via tel. 0180-45 78 03.
Vermeld a.u.b. de speciale reiscode XALES99.

